Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan
Stas BZK
Van
DGOO

DG Overheidsorganisatie
DI&O / Ident teit
Contactpersoon
[redacted]
T [redacted]

Datum
9 oktober 2019

Kenmerk
2022-0000378543

Bijlagen

Afgestemd met
- RvIG
- CZW
- CIO BZK

nota

Beantwoording Kamervragen over het bericht 'Canada en Nederland testen trans-Atlantische vluchten zonder paspoort'

Aanleiding
Op 10 juli hebben de leden Den Boer en Verhoeven (D66) schriftelijke vragen ingediend over een bericht in de Standaard (27 juni) dat Canada en Nederland testen uitvoeren met trans-Atlantische vluchten zonder paspoort. Deze vragen zijn gesteld aan de minister en staatssecretaris van J&V en aan u. De minister van J&V verstuurt de beantwoording, mede namens de staatssecretaris van J&V en u aan de Tweede Kamer.

Advies/actie
U wordt gevraagd in te stemmen met de beantwoording van de Kamervragen.

Kern
Evenals de eerder aan u voorgelegde set Kamervragen 'digitale paspoort op een mobiele telefoon' (26 september) gaat het hier om een proef in de onderzoekende sfeer naar de mogelijkheden van een digitale identiteit/paspoort, genoemd in de Digitale agenda. Ook in dit project gaat het om een "vingeroefening" die mogelijk helpt bij het vastleggen van een visie op de mogelijke vormgeving van een digitale identiteit door BZK.

Vanwege het grote belang van betrouwbaarheid, veiligheid, bruikbaarheid en toegankelijkheid van de middelen die zijn toegestaan in het huidige identiteitsstelsel is er een strak wettelijk kader. Hetzelfde geldt voor de eisen die worden gesteld aan een reisdocument. Deze pilot past, indien en voorzover deze verder gaat dan het doen van een technische/operationele test en sprake zou zijn van daadwerkelijke grenspassage, niet binnen (internationale en nationale) wettelijke kaders. Wel is het mogelijk mee te doen met het testen van een aantal onderdelen (labomgeving). Ondertussen is BZK (DIO in samenwerking met CZW, RvIG en Logius) bezig met het vormgeven van een visie op digitale identiteit. Hierin worden tevens nut, noodzaak en juridische randvoorwaarden van een eventueel 'digitaal paspoort' verkend. U wordt over dit traject geïnformeerd door de directeur DIO in oktober. Bij J&V zal BZK aangegeven graag betrokken te willen blijven bij innovaties die grenspassage faciliteren.

De Kamervragen zijn vooral gericht op (de aanloop naar) de besluitvorming rond het project, de betrokken partijen, de noodzaak en proportionaliteit van de beoogde pilot en aandacht voor bescherming van persoonsgegevens.
De beantwoording is volgens de lijn: we zijn aan het samenwerken met verschillende partijen en onderzoeken innovaties.

Toelichting
KTDI (Known Traveller Digital Identity) is een project waarbij de gegevens uit een paspoort worden gedigitaliseerd en in een KTDI-blockchain toepassing worden gezet. Van daaruit worden de gegevens onder meer gebruikt voor grenspassage. Het voornemen om het KTDI-concept te verkennen is opgenomen in NL DIGIbeter. Doelstelling is te onderzoeken wat de gevolgen voor wet- en regelgeving zijn. De technische ontwikkeling wordt voortgezet en beproefd. De start is gepland in 2020. Op 26 juni 2019 heeft Nederland (de Nederlandse Ambassadeur, namens J&V en BZK/RvIG) samen met andere betrokken partijen een intentieverklaring ondertekend om de KTDI-pilot uit te gaan voeren. Deze intentie is niet juridisch bindend, maar wordt gezien als aanleiding om verschillende processen op te starten. Betrokken partijen hebben het voornemen om in november 2019 een meer bindende overeenkomst (Memorandum of Understanding) met elkaar te sluiten voor de start van de proef in 2020. Vanuit BZK (DI&O, CZW, CIO) wordt benadrukt dat deze proef beperkt moet zijn tot een technische/operationele test. Er moet eerst duidelijkheid zijn over een aantal belangrijke juridische en beleidsmatige vragen voordat er in internationaal verband verdergaande toezeggingen worden gedaan over het experimenteren met daadwerkelijke grenspassage via een 'digitaal paspoort' Daarnaast moet de Gegevensbeschermingseffectboordeling met voldoende zekerheid inzicht bieden in vragen over de gegevensverstrekking vanuit de overheid aan private commerciële partijen en de te nemen maatregelen.

Politieke context
De verstrekking van persoonsgegevens (waaronder biometrie) ligt politiek gevoelig. Inclusie en bescherming van de burger zijn belangrijke publieke waarden. Zoals de Kamervragen al laten zien maakt de Kamer zich zorgen over het handelingsperspectief van de burger. Hoewel het in de pilot op vrijwillige basis is maakt de Kamer zich zorgen over of de burger de consequenties voldoende kan overzien en of de burger voldoende keuzevrijheid heeft om dit niet te doen.

Communicatie
Woordvoering is betrokken voor geval er mediavragen komen.